

PRAKSISOVERSIGT · REVISORER

Praksisoversigt over revisionspligt og fravalg af revision

Årsregnskabslovens § 135 og § 135 a i Erhvervsankenævnets og domstolenes praksis

Version 2 Opdateret 5. sep. 2026 32 afgørelser · 1998-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Revisionspligt er hovedreglen for alle virksomheder i regnskabsklasse B, C og D, mens fravalg af revision er en snæver undtagelse, der forudsætter både at størrelsesgrænserne er overholdt, at ingen af de absolutte spærre i § 135, stk. 2-5, finder anvendelse, og at en række formelle oplysningskrav er opfyldt til punkt og prikke. Praksis – der næsten udelukkende dannes af Erhvervsankenævnet i klager over Erhvervsstyrelsens afgørelser – viser en meget streng formalisme: en manglende oplysning om fravalg i det foregående års reviderede årsrapport gør fravalget ugyldigt, uanset at generalforsamlingen faktisk har truffet beslutningen, og uanset at fravalget er registreret i Erhvervsstyrelsens it-systemer. Samtidig har lovgiver siden 2022 markant strammet adgangen med et absolut balancesumsloft på 50 mio. kr., erklæringspligt i klassificerede risikobrancher og automatisk afskæring ved bødeforelæg, dom eller konkurskarantæne.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Revisionspligt er hovedreglen: enhver virksomhed i regnskabsklasse B, C eller D skal lade årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab revidere, jf. årsregnskabslovens § 135, stk. 1, 1. pkt.
- 02** Kun regnskabsklasse B-virksomheder kan fravælge revision, og kun hvis de i 2 på hinanden følgende regnskabsår ikke overskrider to af de tre størrelser: balancesum 4 mio. kr., nettoomsætning 8 mio. kr. og 12 heltidsbeskæftigede.
- 03** En balancesum over 50 mio. kr. i 2 på hinanden følgende regnskabsår afskærer fravalg absolut – uanset omsætning og antal ansatte – fordi lovgiver anså det for uhensigtsmæssigt, at investerings- og ejendomsselskaber med store balancer kunne stå uden revisor.
- 04** Virksomheder i en klassificeret risikobranche med nettoomsætning over 5 mio. kr. skal som minimum have en assistanceerklæring fra en uafhængig revisor; risikobrancherne er udvidet fra 11 til 15 branchekoder med virkning for regnskabsår, der begynder 1. januar 2025 eller senere.
- 05** Erhvervsdrivende fonde, medarbejderinvesteringsselskaber og virksomheder med kapitalinteresser og betydelig indflydelse over størrelsesgrænserne kan hverken fravælge revision eller nøjes med erklæringsstandarden for små virksomheder.

-
- 06** Manglende oplysning i den seneste reviderede årsrapport om, at det kommende års regnskab ikke skal revideres, er en selvstændig ugyldighedsgrund, der udløser revisionspligt – også når størrelsesgrænserne ubestridt er overholdt.
-
- 07** En korrekt truffet generalforsamlingsbeslutning, rettidig anmeldelse til Erhvervsstyrelsen og registrering i de offentlige registre reparerer ikke en manglende § 10 a-oplysning.
-
- 08** En offentliggjort årsrapport kan ikke berigtiges alene ved efterfølgende at tilføje oplysningen om fremadrettet fravalg – informationen skal være tilgængelig i den oprindeligt offentliggjorte rapport.
-
- 09** Erhvervsstyrelsen kan efter regnskabskontrol afskære fravalg for det indeværende og de 2 følgende regnskabsår, hvis der konstateres væsentlige fejl eller mangler i forhold til selskabs- eller regnskabslovgivningen, eller væsentlige fejl i bogføringen efter bogføringslovens § 23.
-
- 10** Flere fejl, der hver for sig er uvæsentlige, kan efter deres antal og karakter samlet gøre årsregnskabet væsentligt fejlbehæftet og dermed udløse tvungen revision.
-
- 11** Afgørelsen om at pålægge revisionspligt beror på et skøn, som Erhvervsankenævnet kun tilsidesætter, hvis det hviler på et mangelfuldt grundlag – ikke fordi sanktionen føles omkostningstung for selskabet.
-
- 12** Manglende partshøring i en sag, der beror på en skønsmæssig vurdering af, om et regnskab er groft misvisende, er en væsentlig sagsbehandlingsfejl, der gør revisionspåbuddet ugyldigt og fører til hjemvisning.
-
- 13** Fravalg er udelukket i det regnskabsår, hvor en endelig dom afsiges eller et bødeforelæg vedtages for overtrædelse af selskabs-, regnskabs-, hvidvask- eller skatte- og afgiftslovgivningen, samt de 2 efterfølgende regnskabsår.
-
- 14** Indtræder et ledelsesmedlem, der inden for de seneste 2 år har været pålagt konkurskarantæne, indtræder revisionspligt fra og med indtrædelsesåret og indtil 2 år efter karantænens udløb – medmindre den pågældende udtræder inden Erhvervsstyrelsens frist.
-
- 15** Kun revisorer godkendt efter revisorloven kan afgive erklæringer på revisionspligtige årsregnskaber – og også når en fritaget virksomhed frivilligt vælger at bruge revisor.
-
- 16** Manglende anmeldelse af revisor i et revisionspligtigt selskab og manglende indsendelse af godkendt årsrapport er selvstændige tvangsopløsningsgrunde efter selskabslovens § 225, stk. 1.
-
- 17** Skifteretten kan ikke efterprøve Erhvervsstyrelsens beslutning om at oversende et selskab til tvangsopløsning; indsigelser skal rejses som en genoptagelsesansøgning over for styrelsen.
-
- 18** Fravalg af revision fjerner ikke bogføringspligten – tværtimod er netop virksomheder, der har fravalgt revision, direkte udpeget som målgruppe for Erhvervsstyrelsens risikobaserede bogføringskontrol.
-

- 19** Et urevideret eller mangelfuldt regnskabsgrundlag giver Skatteforvaltningen adgang til at tilsidesætte regnskabet og ansætte indkomsten skønsmæssigt, og bevisbyrden for et lempeligere resultat påhviler herefter virksomheden.

§ 1 Grundreglen i § 135, stk. 1: revisionspligt for klasse B, C og D – og de tre erklæringsniveauer

Udgangspunktet er kategorisk. Efter [årsregnskabslovens § 135, stk. 1, 1. pkt.](#) skal en virksomhed, der har pligt til at udarbejde årsrapport efter reglerne for regnskabsklasse B, C eller D, lade sit årsregnskab og et eventuelt koncernregnskab revidere af en eller flere revisorer. Regnskabsklasserne fastlægges i [§ 7](#), hvorefter små virksomheder som minimum følger klasse B, mellemstore og store klasse C, og statslige aktieselskaber og børsnoterede virksomheder uanset størrelse klasse D.

Bestemmelsen opererer med tre niveauer, der alle ligger i stk. 1:

Punktum	Indhold	Adressat
1. pkt.	Fuld revision	Alle klasse B, C og D
2. pkt.	Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard for små virksomheder (udvidet gennemgang)	Klasse B, jf. dog stk. 3 og 4
3. pkt.	Fravalg af revision	Klasse B under størrelsesgrænserne, jf. dog stk. 2-5

At lovteksten i dag taler om »Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard for små virksomheder« er en sproglig modernisering af det, forarbejderne og den ældre praksis konsekvent kalder »udvidet gennemgang«.

Mellemformen blev indført ved ændringsloven af 19. december 2012 om **forenkling af revisionspligten og styrket offentligt tilsyn med revisorer m.v.**, hvis specielle bemærkninger beskriver ændringen som en mulighed for, at klasse B-virksomheder, der ikke kan fravælge revision helt, i stedet kan nøjes med en erklæring efter styrelsens standard.

Revisionspligtens rækkevidde er præciseret i [§ 135, stk. 7](#): pligten omfatter ikke ledelsesberetningen og de supplerende beretninger, men revisor skal afgive en udtalelse om ledelsesberetningen. Omvendt følger revisionspligten med, når oplysninger, der skulle stå i årsregnskabet, lovligt placeres i andre dokumenter, hvortil der henvises – en værnsregel indsat ved ændringsloven af 30. december 2008 for at forhindre, at virksomheder kan undgå revisors gennemgang ved at flytte oplysninger ud af regnskabet.

Hvem der må afgive erklæringen, følger af [§ 135 b, stk. 1](#): kun revisorer godkendt efter revisorloven. Bestemmelsen gælder også, når en virksomhed, der er fritaget for revisionspligt, alligevel frivilligt vælger at lade regnskabet revidere eller at få en revisorerklæring til årsrapporten. Ved revision af klasse D-regnskaber skal mindst én revisor være statsautoriseret, jf. [§ 135 b, stk. 3](#).

At kravet om en **godkendt** revisor er reelt, viser Erhvervsankenævnets kendelse i **2005-0002442** ([kendelse af 27. juni 2006](#)), hvor en erhvervsdrivende fonds årsrapport blev trukket tilbage fra offentliggørelse, fordi revisionspåtegningen var afgivet af Kommunernes Revision. Styrelsen fastslog:

"Da revisionspåtegningen ikke er underskrevet af statsautoriserede eller registrerede revisorer, kan årsrapporten ikke anses for at være revideret, hvilket er i strid med årsregnskabslovens § 135."

Den danske ordning hviler på [direktiv 2006/43/EF om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber](#), der i [artikel 2](#) definerer lovpligtig revision som en revision, der bl.a. kræves i national ret for så vidt angår små virksomheder, og i [artikel 3](#) fastslår, at lovpligtig revision kun må udføres af revisorer eller revisionsfirmaer godkendt af den medlemsstat, der kræver revisionen. Direktivet overlader det altså til national ret at afgrænse, hvilke små virksomheder der overhovedet skal revideres – hvilket er det danske § 135-spørgsmål.

LOV

[Årsregnskabsloven § 7, stk. 1](#)[Årsregnskabsloven § 135, stk. 1, 7](#)[Årsregnskabsloven § 135b, stk. 1, 3](#)

PRAKSIS

Erhvervsankenævnet · Erhvervsdrivende fond pålagt at indsende ny revideret årsrapport – kommunal revision ikke tilstrækkelig efter årsregnskabsloven 27.06.2006

§ 2 Størrelsesgrænserne for fravalg efter § 135, stk. 1, 3. pkt., og beregningsreglerne

Adgangen til at fravælge revision er kvantitativt afgrænset. Efter [§ 135, stk. 1, 3. pkt.](#) kan en klasse B-virksomhed undlade at lade årsregnskabet revidere, hvis den i **2 på hinanden følgende regnskabsår** på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende tre størrelser:

Kriterium	Grænseværdi
Balancesum	4 mio. kr.
Nettoomsætning	8 mio. kr.
Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i regnskabsåret	12

Det er altså **to af tre**-princippet, der gælder: en virksomhed kan overskride én grænse og fortsat fravælge revision. Grænserne blev sat til det nuværende niveau ved ændringsloven af 26. juni 2010 om **ændring af årsregnskabsloven og selskabsloven**, hvis bemærkninger beskriver forhøjelsen til henholdsvis 4 mio. kr. og 8 mio. kr. som en lempelse af revisionspligten for de mindste virksomheder i regnskabsklasse B.

Erhvervsankenævnet har i **20/12544 (kendelse af 19. februar 2021)** gengivet grænserne i tabelform og understreget den systematik, der er afgørende i praksis: selvom grænserne er overholdt, fastslår [§ 135, stk. 1](#) som hovedregel, at regnskaber skal revideres, **medmindre alle betingelser for fravalg er opfyldt**. Størrelsesgrænserne er nødvendige, men ikke tilstrækkelige betingelser.

Ved beregningen finder [§ 7, stk. 3 og 4](#) anvendelse, jf. [§ 135, stk. 6](#). Det betyder navnlig to ting. For det første opgøres balancesummen som summen af alle aktivposter, og nettoomsætningen forholdsmæssigt op- eller nedskaleres, hvis regnskabsåret er kortere eller længere end 12 måneder. For det andet – og med stor praktisk betydning for holding- og ejendomsselskaber – skal virksomheder, hvis finansielle indtægter eller indtægter fra investeringsvirksomhed mindst svarer til nettoomsætningen, ved beregningen anvende nettoomsætningen **med tillæg** af disse indtægter. Som indtægter af investeringsvirksomhed anses positive dagsværdireguleringer efter [§ 38, stk. 1](#) og realiserede gevinster ved salg af investeringsejendomme. En ejendomsinvestor kan altså ikke fastholde en kunstigt lav »nettoomsætning« ved at lade hele indtjeningen fremtræde som værdireguleringer.

Bemærk, at de tal, der afgrænser **regnskabsklasse B** som sådan (og som ved overskridelse løfter virksomheden op i klasse C), ligger langt højere. Forarbejderne til 2022-reformen beskriver de dagældende klasse B-grænser

som en balancesum på 44 mio. kr., en nettoomsætning på 89 mio. kr. og 50 heltidsbeskæftigede. Der er derfor et betydeligt spænd mellem den øvre grænse for at være en »lille virksomhed« og den langt lavere grænse for at måtte fravælge revision – og det er netop i dette spænd, at mellemformen udvidet gennemgang lever.

LOV

Årsregnskabsloven § 7, stk. 3-4

Årsregnskabsloven § 135, stk. 1, 6

PRAKSIS

Erhvervsankenævnet · Manglende oplysning om fravalg af revision i tidligere årsrapport medfører krav om revideret regnskab

19.02.2021

§ 3 De absolutte spærre i § 135, stk. 2-5: 50 mio. kr.-loftet, risikobrancherne, fondene og kapitalinteresserne

2022-reformen – gennemført ved [lov nr. 695 af 24. maj 2022](#) om gennemførelse af aftale om det fremadrettede behov for revision – indførte to nye, kvalitativt forskellige spærre, der gælder **uanset** at størrelsesgrænserne i stk. 1, 3. pkt., er overholdt.

Balancesumsloftet på 50 mio. kr. Efter [§ 135, stk. 2](#) gælder fravalgsadgangen ikke for en virksomhed, der i 2 på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet overskrider en balancesum på 50 mio. kr. Baggrunden fremgår direkte af de almindelige bemærkninger til lovforslaget:

"I gruppen af virksomheder, der kan fravælge revision, forekommer virksomheder med meget store balancesummer, herunder investeringsvirksomheder, f.eks. ejendomsinvestorer og holdingvirksomheder. Investeringsvirksomheder har nogle andre karakteristika end produktions- og handelsvirksomheder. De kan forvalte betydelige midler og have betydelig gæld, samtidig med, at de ingen eller kun få ansatte har, ligesom nettoomsætningen tillige kan være lav."

Og videre:

"De fleste fejl i regnskaber må antages ikke at være bevidste, men kan alligevel få stor betydning, når en virksomhed forvalter betydelige midler. Den enkelte fejl kan således få meget større betydning for regnskabsbrugeren, end hvad der er tilfældet for regnskabsbrugeren i en lille virksomhed, som tidligere lempelser af revisionspligten har været rettet mod."

Lovgiver valgte samtidig ikke at kræve fuld revision: virksomheden kan i stedet vælge udvidet gennemgang efter Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard. Hvor absurd retstilstanden kunne blive før loftet, illustreres af [17/00340 \(kendelse af 30. august 2017\)](#), hvor et selskab med en balancesum på over 3,5 mia. kr. og aktiver for ca. 500 mio. euro i Brasilien og Tyskland havde fravalgt revision – og først blev fanget på det formelle § 10 a-krav, ikke på størrelsen.

Risikobrancherne. Efter [§ 135, stk. 5](#) skal en klasse B-virksomhed, der tilhører en klassificeret risikobranche, uanset stk. 1, 3. pkt., lade årsregnskabet forsyne med enten en erklæring fra en uafhængig revisor om assistance med opstilling af årsregnskabet eller en revisorerklæring med sikkerhed, hvis virksomheden i 2 på hinanden følgende regnskabsår overskrider en nettoomsætning på 5 mio. kr. Der er altså tale om en *erklæringspligt efter eget valg*, ikke en revisionspligt. Ministeriets overvejelser forklarer valget:

"Ved at ændre grænserne for erklæringspligt for brancher, hvor risikoen for fejl i skatte- og momsangivelserne er størst, så der i disse brancher stilles krav om revisorerklæring efter eget valg, er det forventningen, at virksomhederne i højere grad vil få styr på de basale bogføringsrutiner for skatte- og momsangivelser."

Hvilke brancher der er omfattet, fastsættes af erhvervsministeren efter forhandling med skatteministeren, jf. § 135, stk. 8. De oprindelige 11 brancher fra den politiske aftale er nu udvidet: [bekendtgørelse om fastsættelse af klassificerede risikobrancher efter årsregnskabsloven § 1](#) opregner 15 branchekoder – vejgodstransport (494100), flytteaktiviteter (494200), servering i restauranter og caféer (561110), drift af øvrige spisesteder (561190), event catering (562100), catering på kontrakt (562200), udskænkning af ikke-alkoholiske (563010) og alkoholiske drikkevarer (563020), drift af internetportaler (639100), kombinerede hjælpetjenester ved drift af fast ejendom (811000), almindelig rengøring i bygninger (812100), vinduespolering (812210), anden rengøring af bygninger og erhvervslokaler (812290), anden rengøring (812300) og skønhedspleje (962200). Klassifikationen gælder i to regnskabsår, jf. § 2, og bekendtgørelsen har efter § 3 virkning for virksomheder med regnskabsår, der begynder den 1. januar 2025 eller senere.

Fonde og medarbejderinvesteringsselskaber. Efter § 135, stk. 3 gælder hverken erklæringsstandarden eller fravalgsadgangen for erhvervsdrivende fonde eller medarbejderinvesteringsselskaber. Fondes ubetingede revisionspligt er illustreret i **2005-0002442** (kommunal revision utilstrækkelig) og i **2006-0007443** ([kendelse af 19. april 2007](#)), hvor en lille testamentarisk fond med én udlejningsejendom forgæves argumenterede for, at det var ude af proportion at stille samme regnskabskrav som til en »rigtig erhvervsdrivende fond«.

Kapitalinteresser. Endelig afskærer § 135, stk. 4 både erklæringsstandarden og fravalget for virksomheder, der besidder kapitalinteresser i andre virksomheder og udøver betydelig indflydelse på disses driftsmæssige og finansielle ledelse, hvis virksomheden og de påvirkede virksomheder tilsammen i 2 på hinanden følgende regnskabsår overskrider to af størrelserne i § 7, stk. 2, nr. 1. Beregningsreglerne i § 110 finder tilsvarende anvendelse. Bestemmelsens sproglige præcisering – hvor »eller« blev til »og« og »kapitalandele« til »kapitalinteresser« – skete ved ændringsloven af 28. december 2018 for at bringe holdingundtagelsen i overensstemmelse med lovens definitioner.

At koncernforbundethed ikke i sig selv fritager for selvstændig revision, har lang tradition. I **97-95.528** ([kendelse af 23. april 1998](#)) fastholdt Erhvervsankenævnet, at et kommanditselskab ejet af to pengeinstitutter skulle aflægge separat revideret regnskab, uanset at resultaterne allerede indgik i ejernes koncernregnskaber ved pro rata konsolidering: konsolideringen sikrede ikke i sig selv, at det grundlag, resultatandelene var opgjort på, var underkastet revision.

LOV	Årsregnskabsloven § 7, stk. 2	Årsregnskabsloven § 135, stk. 2-5, 8	
PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om revision grundet manglende overholdelse af oplysningskrav ved fravalg		30.08.2017
	Erhvervsankenævnet · Erhvervsdrivende fond pålagt at indsende ny årsrapport efter manglende afskrivninger og utilstrækkelig regnskabspraksis		19.04.2007
	Erhvervsankenævnet · Erhvervsdrivende fond pålagt at indsende ny revideret årsrapport – kommunal revision ikke tilstrækkelig efter årsregnskabsloven		27.06.2006
	Erhvervsankenævnet · Kommanditselskab i finansiell koncern skulle aflægge selvstændigt revideret regnskab trods pro rata konsolidering		23.04.1998

§ 4 § 10 a-oplysningen: den formelle betingelse der afgør flest sager

Den absolut største gruppe af sager om fravalg af revision handler ikke om størrelsesgrænser, men om en enkelt sætning i den foregående årsrapport. Efter [årsregnskabslovens § 10 a, stk. 1](#) skal det – hvis årsregnskabet er revideret – i tilknytning til ledelsespåtegningen oplyses, hvis generalforsamlingen eller det tilsvarende

godkendelsesorgan i en virksomhed, der opfylder betingelserne i § 135, stk. 1, 3. pkt., har truffet beslutning om, at årsregnskabet for det **kommende** regnskabsår ikke skal revideres. Har årsrapporten ingen ledelsespåtegning, gives oplysningen i ledelsesberetningen, jf. [§ 10 a, stk. 2](#).

Erhvervsstyrelsen har konsekvent behandlet manglende § 10 a-oplysning som en selvstændig ugyldighedsgrund, og Erhvervsankenævnet har lige så konsekvent stadfæstet. Formålet er gengivet ordret i **17/00232** ([kendelse af 10. oktober 2017](#)) med citat fra forarbejderne (L 50 af 16. november 2005):

"For regnskabsbrugerne kan det være af væsentlig betydning at få kendskab til, at kommende årsrapporter for virksomheden ikke vil blive revideret. Derfor foreslås det i § 10 a, at virksomheder, som har besluttet at fravælge revision i overensstemmelse med det ovenfor anførte, skal oplyse dette hvert år i tilknytning til ledelsespåtegningen i årsrapporten for det forudgående regnskabsår."

Praksisrækken er lang og entydig:

Sag	År	Konstellation	Udfald
2011-0023581	2011	2008-rapport skrev »Da ledelsen har fravalgt revision«, men ikke at 2009 ikke ville blive revideret	Stadfæstet 2-1
2011-0025370	2012	Selskabet var selv en godkendt revisionsvirksomhed	Stadfæstet
17/00340	2017	Balancesum 3,5 mia. kr.; anmodning om omgørelse af 2014-rapporten afvist	Stadfæstet
17/00232	2017	Oplysningen manglede i den <i>berigtigede</i> 2015-rapport	Stadfæstet
20/12544	2021	»Beklagelig, men hændelig fejl«; fravalg korrekt vedtaget og anmeldt	Stadfæstet
21/12022	2022	Selskabet havde <i>tilvalgt</i> revision i 2019 og glemte oplysningen om fravalg for 2020	Stadfæstet

To træk fortjener at fremhæves.

For det første reparerer den selskabsretlige korrekthed intet. I **20/12544** havde selskabet – repræsenteret ved en statsautoriseret revisor – opfyldt størrelsesgrænserne i både 2017 og 2018, truffet fravalgsbeslutningen på ordinær generalforsamling den 31. maj 2019 i overensstemmelse med [selskabslovens § 88, stk. 1](#), og anmeldt fravalget inden for 14-dages fristen i [selskabslovens § 9, stk. 1](#). Nævnet stadfæstede alligevel, fordi lovgiver har lagt vægt på, at regnskabsbrugere skal kunne læse direkte i den seneste reviderede årsrapport, om det kommende år vil være uden revision. At regnskabsbrugerne kunne have fundet oplysningen i de offentlige registre, var uden betydning.

For det andet kan fejlen ikke rettes bagud. Både i **20/12544** og i **17/00340** afviste styrelsen at tillade omgørelse af den allerede offentliggjorte årsrapport med henvisning til indsendelsesbekendtgørelsens regler om berigtigelse, og Erhvervsankenævnet fandt i **17/00340** ikke grundlag for at tilsidesætte afslaget, jf. [årsregnskabslovens § 138](#). Informationen skal være tilgængelig i den oprindeligt offentliggjorte rapport.

21/12022 viser den mest kontraintuitive variant: selskabet havde i 2018-rapporten korrekt oplyst om fravalg fra 2019 og fremover, men valgte alligevel – af usikkerhed om virkningstidspunktet – at lade 2019-regnskabet revidere. Da 2019-regnskabet dermed *var* revideret, genopstod § 10 a-pligten for 2020, og den blev ikke opfyldt. Selskabets argumenter om lukket ejerkreds uden eksterne regnskabsbrugere, om proportionalitet og om at ledelsen ikke kunne tilvælge revision i strid med generalforsamlingens beslutning efter [selskabslovens § 144](#), førte ikke til et andet resultat.

Et vist ubehag ved formalismen findes dog i praksis. I **2011-0023581** blev afgørelsen truffet med stemmerne 2-1, og mindretallet fandt, at en regnskabslæser ikke kunne være i tvivl om, at revisionen var fravalgt indtil videre, og at selskabet derfor ikke burde pålægges den økonomiske byrde ved en efterfølgende revision af 2009-regnskabet.

En vigtig lempelse skete i øvrigt ved ændringsloven af 19. december 2012 om forenkling af revisionspligten, hvor kravet blev indskrænket, så oplysningen kun skal gives i det årsregnskab, der fremlægges på den generalforsamling, hvor fravalgsbeslutningen træffes – og altså ikke i alle efterfølgende årsregnskaber. Forarbejderne anfører udtrykkeligt, at ændringen ikke ændrer på de gældende betingelser for at kunne fravælge revision.

LOV

[Selskabsloven § 88, stk. 1](#)
[Selskabsloven § 144, stk. 1](#)
[Årsregnskabsloven § 10a, stk. 1, 2](#)
[Årsregnskabsloven § 135, stk. 1](#)

PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Krav om revision af årsrapport på grund af manglende oplysninger om fravalg i det foregående år	19.10.2022
	Erhvervsankenævnet · Manglende oplysning om fravalg af revision i tidligere årsrapport medfører krav om revideret regnskab	19.02.2021
	Erhvervsankenævnet · Anpartsselskab pålagt revisionspligt for 2016 – fravalg af revision kræver oplysning i foregående årsrapport	10.10.2017
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om revision grundet manglende overholdelse af oplysningskrav ved fravalg	30.08.2017
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om revision grundet manglende oplysninger om fravalg i tidligere årsrapport	21.05.2012
	Erhvervsankenævnet · Selskab pålagt revision af årsrapport på grund af manglende oplysning om fravalg for det kommende regnskabsår	19.08.2011

Ledelsespåtegningen, vedtægterne og generalforsamlingens valg af revisor

Fravalg af revision er ikke kun en regnskabsretlig, men også en selskabsretlig disposition, og de to spor skal stemme overens.

Ledelsens erklæring. Efter [årsregnskabslovens § 9, stk. 6](#) skal medlemmerne af de ansvarlige ledelsesorganer, når årsregnskabet ikke er revideret, i ledelsespåtegningen erklære, hvorvidt virksomheden opfylder betingelserne herfor. Det er en selvstændig pligt ved siden af de grundlæggende erklæringer i [§ 9, stk. 1](#) om lovmæssighed og retvisende billede. Erhvervsstyrelsen har i **2011-0025370** ([kendelse af 21. maj 2012](#)) påberåbt sig både § 10 a og den dagældende § 9, stk. 4 (nu stk. 6), som selvstændige mangler i én og samme årsrapport. Styrelsen bemærkede med skærpet forventning, at klageren selv var registreret som godkendt revisionsvirksomhed:

"Regnskabsbruger må kunne forvente, at godkendte revisorer har et indgående kendskab til årsregnskabsloven. Når det ikke fremgår af årsrapporten for 2008/09, at den kommende årsrapport for 2009/10 ikke vil blive revideret, må regnskabsbrugeren kunne have tillid til, at revisionsfirmaets næste årsrapport er revideret."

Manglende ledelseserklæringer indgik tilsvarende som et af flere elementer i **2015-4196** ([kendelse af 18. december 2015](#)), hvor ledelsen slet ikke havde erklæret sig om lovmæssighed, retvisende billede eller opfyldelse af fravalgsbetingelserne.

Generalforsamlingens valg af revisor. Efter [selskabslovens § 144, stk. 1](#) skal generalforsamlingen vælge en eller flere godkendte revisorer, hvis selskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning – eller hvis generalforsamlingen i øvrigt beslutter, at årsregnskabet skal revideres. Beslutningen træffes med simpelt stemmeflertal. Vedtægtsbestemmelser eller aftaler, der begrænser valget til bestemte kategorier af eller lister over revisorer, er ugyldige, jf. [§ 144, stk. 2](#). Har et revisionspligtigt selskab ikke den påkrævede revisor, kan Erhvervsstyrelsen efter [§ 144, stk. 4](#) udnævne en revisor på anmodning fra et ledelsesmedlem eller en kapitalejer, og efter [§ 144, stk. 5](#) afholdes omkostningerne foreløbigt af statskassen, men dækkes endeligt af selskabet.

Vedtægterne skal være entydige. I **2011-0023061** ([kendelse af 17. juni 2011](#)) nægtede styrelsen at registrere tre nystiftede anpartsselskaber, hvis vedtægter indeholdt en betinget formulering om, at revision skulle foretages, »hvis der er revisionspligt«. Erhvervsankenævnet stadfæstede og fastslog:

"Vedtægternes § 12 om mulig revision opfylder allerede af den grund ikke kravet om klarhed og utvetydighed for bestemmelser i vedtægterne."

Nævnet lagde vægt på, at det ganske vist ikke er et lovkrav efter [selskabslovens § 28](#), at anvendelsen af revision fremgår af vedtægterne – men vælger selskabet at medtage oplysningen, skal den være klar og utvetydig, så tredjemand ikke er i tvivl om, hvorvidt selskabets årsregnskab revideres. En bestemmelse, der blot gengiver lovens generelle valgmuligheder, er uegnet som vedtægtsbestemmelse.

LOV	Selskabsloven § 28	Selskabsloven § 144, stk. 1-5	Årsregnskabsloven § 9, stk. 1, 6
PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Påbud om revision af årsrapport grundet væsentlige fejl og mangler i A A/S' regnskabsaflæggelse 18.12.2015 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om revision grundet manglende oplysninger om fravalg i tidligere årsrapport 21.05.2012 Erhvervsankenævnet · Krav om berigtigelse af uklare vedtægtsbestemmelser om revision 17.06.2011		

§ 135 a, stk. 3: Erhvervsstyrelsens afskæring af fravalg efter regnskabs- og bogføringskontrol

Den mest anvendte indgrebshjemmel er i dag [§ 135 a, stk. 3](#), hvorefter Erhvervsstyrelsen kan træffe afgørelse om, at hverken erklæringsstandarden eller fravalgsadgangen kan anvendes for det indeværende og de 2 følgende regnskabsår, hvis styrelsen ved en kontrol af årsrapporten efter [§ 159 b, stk. 1](#) har konstateret væsentlige fejl eller mangler i forhold til selskabs- eller regnskabslovgivningen, eller ved en kontrol efter [bogføringslovens § 23](#) har konstateret væsentlige fejl eller mangler i bogføringen.

Bestemmelsen viderefører den tidligere § 135, stk. 7, som næsten al foreliggende praksis henviser til. Erhvervsankenævnet gjorde overgangen udtrykkelig i **22/14128** ([kendelse af 17. februar 2023](#)) ved at anføre

§ 135, stk. 7, »nu § 135 a, stk. 3«. Bestemmelsen var i sin tidligere form blevet skærpet ad flere omgange – bl.a. ved ændringsloven af 26. juni 2010, der udvidede perioden med pålagt revision til to år med mulighed for forlængelse til tre år i særlige tilfælde, og ved ændringsloven af 19. december 2012, der gav styrelsen mulighed for at pålægge revision allerede i det indeværende regnskabsår.

Væsentlighedsvurderingen er kernen. Det principielle udgangspunkt blev formuleret i **22/14128**:

"Erhvervsankenævnet bemærker, at hvis et årsregnskab lider af flere fejl eller mangler, som hver for sig må anses for at være uvæsentlige, kan antallet og karakteren af disse fejl eller mangler føre til, at årsregnskabet samlet set må anses for at være væsentligt fejlbehæftet eller mangelfuldt."

Sagen angik et ejendomsselskab, hvis investeringsejendom udgjorde 99 % af balancesummen. Styrelsen havde konstateret seks overtrædelser – fejlklassifikation af investeringsejendommen, måling under dokumenteret dagsværdi, uregelmæssig opskrivningsreserve, manglende oplysninger om anvendt regnskabspraksis, manglende oplysninger om centrale forudsætninger for dagsværdiberegningen og manglende oplysning om pantsætning. Selskabets indsigelse om, at fejlen vedrørende opskrivningsreserven var minimal (ca. 250.000 kr. mod en balancesum på 16 mio. kr.), slog ikke igennem, netop fordi fejlene skulle vurderes samlet.

En nyere parallel er **25/00183** ([kendelse af 10. juli 2025](#)), hvor et selskab uretmæssigt havde anvendt mikroreglerne i [§ 22 b](#), selvom [§ 22 a, stk. 3](#) afskærer virksomheder, der udelukkende anbringer deres midler i værdipapirer og fast ejendom. Konsekvensen var, at de almindelige krav gjaldt, herunder pligten efter [§ 58 a, stk. 2](#) til at oplyse om de centrale forudsætninger for dagsværdiberegningen. Da den manglende noteoplysning vedrørte selskabets eneste aktiv – 100 % af balancesummen – var fejlen væsentlig, og påbuddet om revision for regnskabsåret og de to følgende år blev stadfæstet.

Andre typetilfælde, hvor fravalget er blevet afskåret:

- **Manglende sammenhæng i regnskabet.** I **2015-4196** var årets resultat opgjort til 17.011 kr., mens egenkapitalen steg med 159.337 kr. uden forklaring; sammenholdt med sammenligningstal i den efterfølgende reviderede rapport (resultat 460.558 kr.) fandt nævnet regnskabet væsentligt fejlbehæftet. Klagerens argument om, at kravene til små selskaber uden revisorbistand burde være lempeligere, og at indberetningssystemet var uoverskueligt, blev afvist.
- **Manglende resultatdisponering.** I **23/11424** ([kendelse af 10. juli 2024](#)) manglede oplysning om dækning af årets underskud, jf. [§ 31, stk. 1](#), og egenkapitalen fremstod positiv med 50.000 kr. i stedet for negativ med -103.034 kr.
- **Ulovlige kapitalejerlån.** I **2016-12348** ([kendelse af 10. maj 2017](#)) blev en finansieringsmodel mellem et anpartsselskab og et interessentskab med sammenfaldende ejerkreds ikke anset for en sædvanlig forretningsmæssig disposition efter [selskabslovens § 212](#), og selskabet blev afskåret fra fravalg i to år – også selvom lånet blev tilbagebetalt under ankesagen.
- **Forkert indregning og måling.** I **19/09056** ([kendelse af 4. marts 2021](#)) udgjorde et tilgodehavende hos et nødlidende moderselskab og et udskudt skatteaktiv tilsammen ca. 33 % af aktiverne uden tilstrækkelig dokumentation; revisionspligt for 2019 og 2020 blev stadfæstet.
- **Urigtig revisorerklæring.** I **23/07370** ([kendelse af 8. december 2023](#)) var en årsrapport indberettet med en erklæring påført navn og MNE-nummer på en revisor, der aldrig havde afgivet den. Nævnet udtalte, at årsrapporten var »groft misvisende og indeholder væsentlige fejl«, og stadfæstede tre års revisionspligt. At selskabet efterfølgende selv havde indsendt en revideret rapport, ændrede intet.

Proportionalitetsindsigelser slår sjældent igennem. I **23/11424** understregede nævnet skønnets karakter:

"Afgørelsen om at pålægge en virksomhed revisionspligt [...] beror på en skønsmæssig vurdering af, om de konstaterede fejl og mangler er væsentlige. Ankenævnet tiltræder efter en gennemgang af sagen, at der er konstateret væsentlige fejl, og ankenævnet er enig i den begrundelse, Erhvervsstyrelsen har anført."

Bemærk endelig overgangsreglen: Erhvervsstyrelsen anførte i **23/11424**, at ændringen af § 135 ved [lov nr. 695 af 24. maj 2022](#) først har virkning for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2023 eller senere, hvorfor de dagældende regler gjaldt for det konkrete regnskabsår.

LOV	Bogføringsloven § 23, stk. 1	Selskabsloven § 212	Årsregnskabsloven § 135a, stk. 3
	Årsregnskabsloven § 159b, stk. 1	Årsregnskabsloven § 161, stk. 1	
PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om revision og noteoplysninger for investeringsejendomme målt til dagsværdi 10.07.2025 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om berigtigelse af årsrapport og tvungen revision for AA ApS 10.07.2024 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om revision og tilbagetrækning af årsrapport efter urigtig revisorerklæring 08.12.2023 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om revision for ejendomsselskab grundet væsentlige fejl i årsrapport 17.02.2023 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om berigtigelse af årsrapport vedrørende tilgodehavender og udskudte skatteaktiver 04.03.2021 Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt kapitalejerlån og pålæg om revisionspligt 10.05.2017 Erhvervsankenævnet · Påbud om revision af årsrapport grundet væsentlige fejl og mangler i A A/S' regnskabsaflæggelse 18.12.2015		

§ 135 a, stk. 1 og 2: bødeforelæg, dom og konkurskarantæne som automatiske spærre

Ud over det skønsmæssige indgreb i stk. 3 indeholder [§ 135 a](#) to spærre, der virker automatisk uden nogen forudgående afgørelse fra Erhvervsstyrelsen.

Lovovertrædelser. Efter [§ 135 a, stk. 1](#) kan fravalgsadgangen ikke anvendes, når virksomheden selv, en tilknyttet virksomhed eller den, som har bestemmende indflydelse over virksomheden, har accepteret et bødeforelæg eller er dømt for overtrædelse af selskabs-, regnskabs-, hvidvask- eller skatte- og afgiftslovgivningen. Spærren gælder det regnskabsår, hvori den endelige dom afsiges eller det endelige bødeforelæg vedtages, og de 2 efterfølgende regnskabsår.

Hvidvasklovgivningen blev føjet til listen ved 2022-reformen. Baggrunden fremgår af de almindelige bemærkninger:

"Det vurderes, at de nuværende værktøjer mod økonomisk svindel, herunder f.eks. Skatteforvaltningens fremrykkede svigsbekæmpelse, hvor potentielle svigvirksomheder nægtes registrering for skatte- og afgiftspligter, ikke i sig selv er tilstrækkelige til effektivt at bekæmpe økonomisk svindel og misbrug. Der er behov for også at skærpe revisionspligten for virksomheder med en væsentligt forøget risiko for økonomisk svindel og misbrug."

Konkurskarantæne. Efter [§ 135 a, stk. 2](#) kan en virksomhed ikke fravælge revision, hvis en person, der indtræder som ledelsesmedlem, inden for de seneste 2 år forud for sin indtræden har været pålagt konkurskarantæne efter konkurslovens regler. Revisionspligten løber fra og med det regnskabsår, hvori ledelsesmedlemmet indtræder, og til og med det regnskabsår, der har balancedag senest 2 år efter udløbet af karantænen. Der er indbygget en reparationsmulighed: udtræder ledelsesmedlemmet inden for en frist fastsat af Erhvervsstyrelsen, finder bestemmelsen ikke anvendelse.

De underliggende konkurskarantænesager illustrerer, hvorfor koblingen er valgt: karantæne pålægges typisk netop for groft uforsvarlig forretningsførelse i form af manglende bogføring og regnskabsaflæggelse. I **BS-23728/2020-SON** ([kendelse af 16. juli 2020](#)) blev en indehaver pålagt tre års karantæne, fordi manglende aflevering af bogføringen umuliggjorde kontrol, med gæld på over 5,6 mio. kr., heraf over 3 mio. kr. til SKAT. I **BS-24879/2018-SVE** ([kendelse af 9. august 2019](#)) fik en direktør tre års karantæne, netop fordi han **ikke havde reageret** på en meget forbeholden revisionspåtegning i selskabets årsrapport – en påmindelse om, at revisionen kun har værdi, hvis ledelsen agerer på den. Højesteret har i **Sag 90/2018** ([kendelse af 24. april 2019](#)) fastlagt rammerne for reel ledelse og koncernbegrebet i [konkurslovens § 157, stk. 3](#), hvilket har direkte betydning for, hvem der udløser spærren i § 135 a, stk. 2, ved indtræden i ledelsen.

En praktisk vanskelighed ved konkurskarantænesporet fremgår af **22/14137** ([kendelse af 20. december 2022](#)): en revisionsvirksomhed gjorde forgæves gældende, at den ikke havde adgang til Erhvervsstyrelsens **lukkede** konkurskarantæneregister og derfor ikke kunne vide, at kundens reelle bagmand var pålagt karantæne. Erhvervsankenævnet fastslog, at de øvrige oplysninger om personens historik med økonomisk kriminalitet, brugen af dæksnavn og rollen som primær kontaktperson uden formel ledelsestilknytning under alle omstændigheder burde have udløst mistanke om stråmandsvirksomhed og underretningspligt efter [hvidvasklovens § 26, stk. 1](#).

Om afgrænsningen af, hvornår et ledelsesmedlems konkurskarantæne udløses, henvises til praksisoversigten om [konkurskarantæne](#), og om ledelsens ansvar for regnskabsaflæggelsen til [bestyrelsesansvar](#).

LOV

[Hvidvaskloven § 26, stk. 1](#)[Konkursloven § 157, stk. 3](#)[Årsregnskabsloven § 135a, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets afgørelse om konkurskarantæne, reel ledelse og fortolkning af koncernbegrebet	24.04.2019
	Byretten · Kendelse om konkurskarantæne pålagt ejer af tømmer- og snedkervirksomhed med betydelig gæld til SKAT og manglende overholdelse af bogføringslovgivning	16.07.2020
	Byretten · Konkurskarantæne pålagt direktør for groft uforsvarlig forretningsførelse	09.08.2019
	Erhvervsankenævnet · Revisionsvirksomheds manglende underretning om mistanke om stråmandsvirksomhed og hvidvask	20.12.2022

§ 8 Sagsbehandlingskravene: partshøring, officialprincip og grænserne for Erhvervsstyrelsens skøn

Selvom Erhvervsankenævnet er tilbageholdende med at tilsidesætte styrelsens materielle skøn, prøver nævnet den forvaltningsretlige kvalitet af afgørelserne fuldt ud – og her taber styrelsen faktisk sager.

Den centrale afgørelse er **23/00159** ([kendelse af 31. marts 2023](#)). Erhvervsstyrelsen havde trukket en årsrapport tilbage fra offentliggørelse efter [§ 154, stk. 1](#) og pålagt revision i tre år, fordi selskabets tidligere revisor

oplyste, at han ikke havde afgivet den erklæring, hans navn og MNE-nummer stod på. Selskabet dokumenterede med fakturaer på over 16.000 kr., at revisoren faktisk havde assisteret, og at fejlen var opstået, fordi ledelsen ved den digitale indberetning på Virk.dk ved en fejl havde svaret »Ja« til, om der forelå en revisorerklæring. Styrelsen erkendte at have anvendt forkert hjemmelsgrundlag, trak afgørelsen tilbage – og traf derpå en ny afgørelse med de samme materielle krav uden at inddrage selskabets omfattende indsigelser. Erhvervsankenævnet udtalte:

Erhvervsstyrelsens afgørelse af 30. november 2022, som til dels beror på skønsmæssige vurderinger, fremstår som truffet på samme grundlag som afgørelsen af 16. november 2022 og uden nogen inddragelse af eller henvisning til klagers indsigelser og bemærkninger.

Afgørelsen blev ophævet som ugyldig og hjemvist, fordi partshøringspligten i [forvaltningslovens § 19, stk. 1](#) var tilsidesat. Nævnet lagde afgørende vægt på, at afgørelsen beroede på en skønsmæssig vurdering af, om årsrapporten var »groft misvisende« – netop derfor var det en væsentlig retlig fejl ikke at inddrage partens synspunkter i beslutningsgrundlaget. Sagen har en direkte fortsættelse i **23/07370**, hvor styrelsen efter fornyet og korrekt partshøring nåede samme materielle resultat, som denne gang blev stadfæstet.

Et tilsvarende krav til sagsoplysningen gælder ved påbud, der kobles med revisionspligt. I **24/00680** ([kendelse af 24. juli 2024](#)) havde Erhvervsstyrelsen efter kontrol i medfør af [§ 159 b, stk. 1](#) anset en mellemregning på ca. 2,46 mio. kr. fra et datterselskab til dets helejede modervirksomhed – en erhvervsdrivende fond – for et ulovligt kapitalejerlån og påbudt både straksinddrivelse og revision af to kommende årsregnskaber efter [§ 135 a, stk. 3](#). Nævnet hjemviste på grund af mangelfuld sagsoplysning og vurdering.

De indsigelser, der derimod **ikke** fører nogen vegne, tegner et lige så tydeligt billede:

- **Omkostningsargumentet.** I **23/00159** var revisionsomkostningen anslået til over 100.000 kr. for en indberetningsfejl uden økonomisk vinding – det var ikke i sig selv nok (afgørelsen faldt på partshøringen). I **2011-0023581** blev styrelsens ageren kaldt »magtarrogance« og kravet »ude af proportioner« af en virksomhed med ca. 2,5 mio. kr. i omsætning; stadfæstet.
- **Ingen eksterne regnskabsbrugere.** I **21/12022** anførte selskabet, at ejerkredsen var lukket, og beskyttelseshensynet derfor irrelevant. Nævnet fastholdt, at [§ 10 a](#) skal sikre gennemsigtighed for **alle** potentielle brugere – kreditorer, myndigheder m.v.
- **Tekniske problemer med indberetningssystemet.** I **2015-4196** blev det anført, at Erhvervsstyrelsens system REGNSKAB BASIS var uoverskueligt; nævnet fastslog, at hverken it-vanskeligheder eller manglende regnskabsuddannelse fritager ledelsen for ansvaret for at indsende en korrekt og lovlig årsrapport.
- **Efterfølgende berigtigelse.** I både **22/14128** og **23/07370** havde selskabet under klagesagen indsendt en berigtiget og revideret årsrapport. Det fjernede ikke grundlaget for revisionspålægget for de kommende år.

Endelig er kompetenceafgrænsningen skarp: i **23/08990** fastslog nævnet, at Erhvervsstyrelsens beslutning om at politianmelde ikke er en afgørelse, der kan påklages, og i **17/00340** anførte styrelsen med henvisning til [selskabslovens § 371, stk. 2](#), at beslutningen om at oversende et selskab til skifteretten ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.

LOV

[Forvaltningsloven § 19, stk. 1](#)
[Selskabsloven § 371, stk. 2](#)
[Årsregnskabsloven § 135a, stk. 3](#)
[Årsregnskabsloven § 154, stk. 1](#)
[Årsregnskabsloven § 159b, stk. 1](#)

PRAKSIS

Erhvervsankenævnet · Hjemvisning af påbud om inddrivelse af kapitalejerlån grundet mangelfuld sagsoplysning og vurdering

24.07.2024

Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om revision og tilbagetrækning af årsrapport efter urigtig revisorerklæring	08.12.2023
Erhvervsankenævnet · Hjemvisning af sag om revisionspåbud grundet væsentlige sagsbehandlingsfejl og manglende partshøring	31.03.2023
Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om revision for ejendomsselskab grundet væsentlige fejl i årsrapport	17.02.2023
Erhvervsankenævnet · Krav om revision af årsrapport på grund af manglende oplysninger om fravalg i det foregående år	19.10.2022
Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om revision grundet manglende overholdelse af oplysningskrav ved fravalg	30.08.2017
Erhvervsankenævnet · Påbud om revision af årsrapport grundet væsentlige fejl og mangler i A/S' regnskabsaflæggelse	18.12.2015
Erhvervsankenævnet · Selskab pålagt revision af årsrapport på grund af manglende oplysning om fravalg for det kommende regnskabsår	19.08.2011

§ 9 Sanktionssiden: påbud, tvangsopløsning og bogføringskontrol som håndhævelsesspor

Håndhævelsen af revisionspligten er trinvis, og trappen ender i skifteretten.

Påbud. Efter [§ 161, stk. 1](#) kan Erhvervsstyrelsen i forbindelse med en kontrol påtale en overtrædelse, påbyde at en fejl rettes og påbyde at en overtrædelse bringes til ophør, med en frist fastsat efter [§ 161, stk. 2](#). Det er denne hjemmel, samtlige revisionspåbud i praksis hviler på: påbuddet lyder typisk på at indsende en ny, behørig og godkendt årsrapport med et revideret årsregnskab.

Tvangsopløsning. Efterkommes påbuddet ikke, er næste skridt oversendelse til skifteretten. [Selskabslovens § 225, stk. 1](#) opregner grundene, hvoraf tre er direkte relevante her: at Erhvervsstyrelsen ikke rettidigt har modtaget selskabets godkendte årsrapport (nr. 1), at selskabet ikke har anmeldt en revisor, selv om det er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning (nr. 9), og at selskabet ikke har anmeldt en revisor, selv om generalforsamlingen i øvrigt har besluttet, at årsregnskabet skal revideres (nr. 10). Styrelsen kan efter [§ 225, stk. 2](#) fastsætte en afhjælpningsfrist.

Truslen er ikke teoretisk. I **17/00340** blev selskabet faktisk oversendt til skifteretten under klagesagens behandling, og i **2011-0023581** blev tvangsopløsning varslet over en manglende sætning i ledelsespåtegningen. I **23/11424** blev selskabet oversendt i januar 2024 efter manglende reaktion på en rykkerskrivelse, med hjemmel i [årsregnskabslovens § 162 a, stk. 1](#).

Skifterettens prøvelsesintensitet er begrænset. I **L 1963/09-F** ([kendelse af 16. september 2009](#)) gjorde direktøren gældende, at årsrapporten var indgivet rettidigt, men anmodede ikke styrelsen om genoptagelse. Skifteretten tog selskabet under likvidation, og landsretten stadfæstede med den begrundelse, at skifteretten ikke kan efterprøve styrelsens opløsningsbeslutning. Selskabets vej er altså genoptagelse hos Erhvervsstyrelsen – ikke indsigelse i skifteretten. Om det videre forløb, herunder rammerne for at afsætte en likvidator i en tvangsopløsningssag, se **SKS-1950/2022-SHR** ([kendelse af 20. december 2023](#)).

Bogføringskontrollen – den nye kontrolflade. Fravalg af revision fjerner ikke bogføringspligten; det gør blot virksomheden til et selvstændigt kontrolobjekt. [Bogføringslovens § 23, stk. 1](#) forpligter Erhvervsstyrelsen til at gennemføre en risikobaseret kontrol med to grupper: virksomheder, der ikke har indsendt deres første årsrapport, og virksomheder, **der har fravalgt revision** efter [årsregnskabslovens § 135, stk. 1, 3. pkt.](#) Efter [§ 23, stk. 2](#) har virksomheden samt dens nuværende og tidligere ledelse og revisor pligt til at meddele oplysninger

og stille regnskabsmateriale til rådighed, og efter § 23, stk. 3 kan styrelsen kræve en erklæring fra en godkendt revisor om overholdelse af bogføringsloven. Konstateres væsentlige fejl i bogføringen, kan fravalget afskæres efter § 135 a, stk. 3.

Sammenhængen er tilsigtet. Lovforslagets almindelige bemærkninger anfører, at »§ 23 indfører mulighed for, at Erhvervsstyrelsen kan udføre bogføringskontrol med virksomheder, der ikke har indberettet første årsrapport, eller som har fravalgt revision«, og begrundet det med, at »risikoen for svindel er større i virksomhedens tidligste stadie«. Fravalg af revision udløser med andre ord et andet – men ikke fraværende – kontrolregime.

LOV

Bogføringsloven § 23, stk. 1-3

Selskabsloven § 225, stk. 1, 2

Årsregnskabsloven § 135a, stk. 3

Årsregnskabsloven § 161, stk. 1, 2

Årsregnskabsloven § 162a, stk. 1

PRAKSIS	Sø- og Handelsretten · Højesterets kendelse i tvangsopløsningssag: Anmodning om afsættelse af likvidator ikke imødekommet	20.12.2023
	Sø- og Handelsretten · Tvangsopløsning af selskab grundet manglende årsrapport og manglende anmodning om genoptagelse	16.09.2009
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om berigtigelse af årsrapport og tvungen revision for AA ApS	10.07.2024
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om revision grundet manglende overholdelse af oplysningskrav ved fravalg	30.08.2017
	Erhvervsankenævnet · Selskab pålagt revision af årsrapport på grund af manglende oplysning om fravalg for det kommende regnskabsår	19.08.2011

Den skattemæssige bagside: urevideret regnskab og skønsmæssig ansættelse

§ 10

Fravalg af revision har en konsekvens, der sjældent adresseres i Erhvervsankenævnets sager, men som ofte er den økonomisk tungeste: uden revisors kontrol af regnskabsgrundlaget er sandsynligheden for, at Skatteforvaltningen kan tilsidesætte regnskabet og ansætte indkomsten skønsmæssigt, betydeligt større. Netop dette hensyn ligger bag risikobrancheordningen, hvor Erhvervsministeriet baserede branchevalget på »data fra Skatteforvaltningen om virksomheders fejl i skatte- og momsangivelser«.

Landsskatterettens praksis er konsistent: konstateres et ufuldstændigt regnskabsgrundlag – manglende kasseafstemninger, manglende bilag, uregistrerede indtægter eller slet intet regnskabsmateriale – er myndighederne berettiget til at tilsidesætte regnskabet, og bevisbyrden for et lempeligere resultat påhviler herefter virksomheden.

Sag	År	Grundlag for tilsidesættelse	Udfald
18-0000439	2022	Restaurationsvirksomhed; alvorlige regnskabsmangler og udeholdt omsætning	Forhøjelser på 700.000/600.000/450.000 kr.; 2013 nedsat til 612.623 kr.
22-0024882	2023	Intet regnskabsmateriale indsendt for 2018-2020	Skøn på bankindsætninger og branchenormkoefficienter stadfæstet

20-0092035	2023	Ufuldstændigt regnskabsgrundlag med betydelige uregistrerede indtægter	Resultat ansat til 360.000 kr. pr. år; stadfæstet
24-0006020	2024	Selskab i detailhandel; alvorlige bogføringsmangler	Forhøjelse med 566.781 kr. stadfæstet
24-0055412	2025	Malervirksomhed; manglende regnskabsmateriale og fiktive underleverandører	Skøn i det væsentlige stadfæstet; regnefejl korrigeret
19-0040934	2021	Rengøringsvirksomhed uden selvangivelser 2015-2017	Indsætninger på ca. 7 mio. kr. anset for omsætning; udgifter skønnet til 25 %

Skatteretligt hviler adgangen på pligten til at føre et regnskab baseret på løbende bogføring med afstemt kasseregnskab og på den skærpede bevisbyrde ved manglende materiale efter [skattekontrollovens § 74](#). Landsskatteretten har flere gange udtrykkeligt henvist til, at kravene til regnskabet fremgår af mindstekravsbekendtgørelsen, [bogføringsloven](#) og årsregnskabsloven – de tre regelsæt spiller sammen. Bemærk, at en revisorerklæring i sig selv ikke redder regnskabsgrundlaget: i flere sager var årsrapporterne udarbejdet af et revisionsfirma, men med supplerende oplysninger om manglende kasseafstemninger og betydelige efterposterings, og netop disse oplysninger blev anvendt som grundlag for tilsidesættelsen.

Revisornævnets praksis viser den beslægtede risiko på revisorsiden, når erklæringer afgives på et for tyndt grundlag: i **24-02552 (kendelse af 8. november 2024)** blev en statsautoriseret revisor pålagt bøde og 2-årigt revisionsforbud bl.a. for utilstrækkelig revision af en virksomhed med **urevideret primobalance** – netop den situation, der opstår, når en virksomhed skifter fra fravalgt revision til revision. Revisors erstatnings- og disciplinæransvar behandles i øvrigt i praksisoversigten om [revisoransvar](#), og de strafferetlige konsekvenser af unddragelse i [skattesvig](#).

Også på det civilretlige plan har regnskabets kvalitet grænser for sin retsvirkning. I **Sag BS-50539/2023-SHR** og **Sag BS-50552/2023-SHR (dom af 3. januar 2025)** frifandt Sø- og Handelsretten et konkursbo for krav fra investorer, der havde købt aktier på grundlag af »åbenlyst forkerte årsrapporter« – fordi investorerne ikke kunne bevise, at de urigtige regnskabsoplysninger var bestemmende for købet. Regnskabets rigtighed beskytter altså kun den regnskabsbruger, der faktisk har lagt det til grund.

LOV	Bogføringsloven § 7	Skattekontrolloven § 74	Årsregnskabsloven § 135, stk. 5	
PRAKSIS	Landsskatteretten · Forhøjelse af skattepligtig indkomst ved skønsmæssig ansættelse grundet manglende regnskabsmateriale og fiktive underleverandører			09.05.2025
	Landsskatteretten · Landsskatteretten: Skønsmæssig forhøjelse af indkomst på grund af mangelfuld bogføring			07.10.2024
	Landsskatteretten · Landsskatteretten: Skønsmæssig ansættelse af overskud af virksomhed grundet manglende regnskabsmateriale			25.08.2023
	Landsskatteretten · Stadfæstelse af skønsmæssig forhøjelse af resultat af virksomhed grundet mangelfuldt regnskabsgrundlag			11.04.2023
	Landsskatteretten · Skønsmæssig forhøjelse af indkomst i restaurationsvirksomhed på grund af mangelfuldt regnskab og udeholdt omsætning			22.09.2022
	Landsskatteretten · Landsskatteretten: Skønsmæssig ansættelse af virksomheds overskud på baggrund af manglende regnskabsmateriale			30.11.2021
	Revisornævnet · Revisornævnet pålægger statsautoriseret revisor bøde og 2-årigt revisionsforbud for systematiske erklæringsfejl ved tre selskabers årsregnskaber			08.11.2024

§ 11 Sammenfatning: en tretrinstest og en formalismelære

Praksis kan sammenfattes i en tretrinstest, som en rådgiver bør gennemløbe hvert eneste år før indberetning.

Trin 1 – er virksomheden kvantitativt berettiget? Ligger den i regnskabsklasse B, og har den i 2 på hinanden følgende regnskabsår undladt at overskride to af de tre grænser (4 mio. kr., 8 mio. kr., 12 heltidsbeskæftigede), jf. § 135, stk. 1, 3. pkt.? Husk tillægsreglen i § 7, stk. 4, der lægger finansielle indtægter og indtægter fra investeringsvirksomhed oven i nettoomsætningen for investeringstunge virksomheder.

Trin 2 – findes der en absolut spærre? Overskrides balancesumsloftet på 50 mio. kr. (stk. 2)? Er virksomheden en erhvervsdrivende fond eller et medarbejderinvesteringsselskab (stk. 3)? Besidder den kapitalinteresser med betydelig indflydelse over de samlede grænser (stk. 4)? Ligger den i en klassificeret risikobranche med omsætning over 5 mio. kr. (stk. 5)? Foreligger der bødeforelæg, dom eller konkurskarantæne (§ 135 a, stk. 1 og 2)? Har Erhvervsstyrelsen truffet afskærende afgørelse efter kontrol (§ 135 a, stk. 3)?

Trin 3 – er formkravene opfyldt? Fremgår det af den seneste reviderede årsrapport i tilknytning til ledelsespåtegningen, at generalforsamlingen har besluttet, at det kommende års regnskab ikke skal revideres (§ 10 a)? Har ledelsen i det ureviderede regnskab erklæret, at betingelserne for fravalg er opfyldt (§ 9, stk. 6)? Er generalforsamlingsbeslutningen truffet og revisors fratræden registreret? Er vedtægterne bragt i overensstemmelse, så tredjemand ikke er i tvivl?

Det er trin 3, der i praksis fælder flest virksomheder, og det er her formalismelæren står stærkest.

Erhvervsankenævnet har i sag efter sag – **2011-0023581**, **2011-0025370**, **17/00340**, **17/00232-**, **20/12544** og **21/12022** – fastholdt, at en manglende oplysning gør fravalget ugyldigt, uanset at fravalget materielt var uangribeligt, at beslutningen var korrekt truffet og anmeldt, at ejerkredsen var lukket, og at revisionsomkostningen står i grelt misforhold til fejlen. Kun i **2011-0023581** har et mindretal villet vægte proportionaliteten anderledes.

Omvendt er styrelsen ikke ubundet. **23/00159** og **24/00680** viser, at et revisionspåbud, der hviler på et skøn, kræver reel partshøring og forsvarlig sagsoplysning – og at nævnet ophæver og hjemviser, når disse krav svigtes. Selskabet vinder altså sjældent på realiteten, men kan vinde på processen.

Den retspolitiske udvikling går i én retning. Hvor perioden 2006-2012 var præget af lempelser – indførelse af fravalgsadgangen, forhøjelse af grænserne til 4/8 mio. kr., indførelse af udvidet gennemgang og indskrænkning af den årligt gentagne oplysningspligt – har **lov nr. 695 af 24. maj 2022** markeret et vendepunkt med balancesumsloft, risikobrancher, hvidvask- og konkurskarantænespærre samt en helt ny bogføringskontrol rettet netop mod virksomheder, der har fravalgt revision. Risikobranche listen er sidenhen udvidet fra 11 til 15 brancher. Den samlede bevægelse er, at fravalg af revision i stigende grad forudsætter, at virksomheden er både lille, ukompliceret, lovlydig og uden for de brancher, hvor Skatteforvaltningen konstaterer flest fejl.

LOV

Årsregnskabsloven § 7, stk. 4

Årsregnskabsloven § 9, stk. 6

Årsregnskabsloven § 10a, stk. 1

Årsregnskabsloven § 135, stk. 1-5

Årsregnskabsloven § 135a, stk. 1-3

PRAKSIS

Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om revision og noteoplysninger for investeringsejendomme målt til dagsværdi

10.07.2025

Erhvervsankenævnet · Hjemvisning af påbud om inddrivelse af kapitalejerlån grundet mangelfuld sagsoplysning og vurdering	24.07.2024
Erhvervsankenævnet · Hjemvisning af sag om revisionspåbud grundet væsentlige sagsbehandlingsfejl og manglende partshøring	31.03.2023
Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om revision for ejendomsselskab grundet væsentlige fejl i årsrapport	17.02.2023
Erhvervsankenævnet · Krav om revision af årsrapport på grund af manglende oplysninger om fravalg i det foregående år	19.10.2022
Erhvervsankenævnet · Manglende oplysning om fravalg af revision i tidligere årsrapport medfører krav om revideret regnskab	19.02.2021
Erhvervsankenævnet · Anpartsselskab pålagt revisionspligt for 2016 – fravalg af revision kræver oplysning i foregående årsrapport	10.10.2017
Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om revision grundet manglende overholdelse af oplysningskrav ved fravalg	30.08.2017
Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om revision grundet manglende oplysninger om fravalg i tidligere årsrapport	21.05.2012
Erhvervsankenævnet · Selskab pålagt revision af årsrapport på grund af manglende oplysning om fravalg for det kommende regnskabsår	19.08.2011

REFERENCE Lovgrundlag

10 paragraffer

Bogføringsloven § 23	stk. 1	Selskabsloven § 144	stk. 1
Selskabsloven § 225	stk. 1	Årsregnskabsloven § 9	stk. 6
Årsregnskabsloven § 10a	stk. 1	Årsregnskabsloven § 135	stk. 1-5
Årsregnskabsloven § 135a	stk. 1-3	Årsregnskabsloven § 135b	stk. 1
Årsregnskabsloven § 159b	stk. 1	Årsregnskabsloven § 161	stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

32 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		1
24.04.2019	Højesterets afgørelse om konkurskarantæne, reel ledelse og fortolkning af koncernbegrebet	90-2018
SØ- OG HANDELSRET TEN · SPECIALRET		2
20.12.2023	Højesterets kendelse i tvangsopløsningssag: Anmodning om afsættelse af likvidator ikke imødekommet	6857-8239
16.09.2009	Tvangsopløsning af selskab grundet manglende årsrapport og manglende anmodning om genoptagelse	L 1963/09-F (B-257-10)
BYRET TEN · FØRSTE INSTANS		2
16.07.2020	Kendelse om konkurskarantæne pålagt ejer af tømrer- og snedkervirksomhed med betydelig gæld til SKAT og manglende overholdelse af bogføringslovgivning	99-114

09.08.2019 Konkurskarantæne pålagt direktør for groft uforsvarlig forretningsførelse 3956-4770

LANDSSKATTERETTEN · ADMINISTRATIV KLAGEINSTANS 6

09.05.2025 Forhøjelse af skattepligtig indkomst ved skønsmæssig ansættelse grundet manglende regnskabsmateriale og fiktive underleverandører 24-0055412

07.10.2024 Landsskatteretten: Skønsmæssig forhøjelse af indkomst på grund af mangelfuld bogføring 24-0006020

25.08.2023 Landsskatteretten: Skønsmæssig ansættelse af overskud af virksomhed grundet manglende regnskabsmateriale 22-0024882

11.04.2023 Stadfæstelse af skønsmæssig forhøjelse af resultat af virksomhed grundet mangelfuldt regnskabsgrundlag 20-0092035

22.09.2022 Skønsmæssig forhøjelse af indkomst i restaurationsvirksomhed på grund af mangelfuldt regnskab og udeholdt omsætning 18-0000439

30.11.2021 Landsskatteretten: Skønsmæssig ansættelse af virksomheds overskud på baggrund af manglende regnskabsmateriale 19-0040934

ERHVERVSANKENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS 20

10.07.2025 Stadfæstelse af påbud om revision og noteoplysninger for investeringsejendomme målt til dagsværdi 25/00183

24.07.2024 Hjemvisning af påbud om inddrivelse af kapitalejerlån grundet mangelfuld sagsoplysning og vurdering 24/00680

10.07.2024 Stadfæstelse af påbud om berigtigelse af årsrapport og tvungen revision for AA ApS 23/11424

08.12.2023 Stadfæstelse af påbud om revision og tilbagetrækning af årsrapport efter urigtig revisorerklæring 23/07370

31.03.2023 Hjemvisning af sag om revisionspåbud grundet væsentlige sagsbehandlingsfejl og manglende partshøring 23/00159

17.02.2023 Stadfæstelse af påbud om revision for ejendomsselskab grundet væsentlige fejl i årsrapport 22/14128

20.12.2022 Revisionsvirksomheds manglende underretning om mistanke om stråmandsvirksomhed og hvidvask 22/14137

19.10.2022 Krav om revision af årsrapport på grund af manglende oplysninger om fravalg i det foregående år 21/12022

04.03.2021 Stadfæstelse af påbud om berigtigelse af årsrapport vedrørende tilgodehavender og udskudte skatteaktiver 19/09056

19.02.2021 Manglende oplysning om fravalg af revision i tidligere årsrapport medfører krav om revideret regnskab 20/12544

10.10.2017 Anpartsselskab pålagt revisionspligt for 2016 – fravalg af revision kræver oplysning i foregående årsrapport 17/00232

30.08.2017	Stadfæstelse af påbud om revision grundet manglende overholdelse af oplysningskrav ved fravalg	17/00340
10.05.2017	Stadfæstelse af påbud om inddrivelse af ulovligt kapitalejerlån og pålæg om revisionspligt	2016-12348
18.12.2015	Påbud om revision af årsrapport grundet væsentlige fejl og mangler i A A/S' regnskabsaflæggelse	2015-4196
21.05.2012	Stadfæstelse af påbud om revision grundet manglende oplysninger om fravalg i tidligere årsrapport	2011-0025370
19.08.2011	Selskab pålagt revision af årsrapport på grund af manglende oplysning om fravalg for det kommende regnskabsår	2011-0023581
17.06.2011	Krav om berigtigelse af uklare vedtægtsbestemmelser om revision	2011-0023061
19.04.2007	Erhvervsdrivende fond pålagt at indsende ny årsrapport efter manglende afskrivninger og utilstrækkelig regnskabspraksis	2006-0007443
27.06.2006	Erhvervsdrivende fond pålagt at indsende ny revideret årsrapport – kommunal revision ikke tilstrækkelig efter årsregnskabsloven	2005-0002442
23.04.1998	Kommanditselskab i finansiel koncern skulle aflægge selvstændigt revideret regnskab trods pro rata konsolidering	97-95.528
REVISORNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		1
08.11.2024	Revisornævnet pålægger statsautoriseret revisor bøde og 2-årigt revisionsforbud for systematiske erklæringsfejl ved tre selskabers årsregnskaber	24-02552